

Vsaka razumna varčena gospodinja
uporablja samo to sladno kavo

Slovenci in Avstrija.

Ko je izbruhnila krvava balkanska vojna, pričeli so slovensko-narodni in klerikalni listi takoj nabirati denarje za „slovanske brate“ na Balkanu. Reči se mora, da so nabrali velike svote, izprešane iz itak vbogega slovenskega ljudstva; te svote so vpsolali Srbom, Bulgarom in Črnogorcem. Slepilo se je javnost, da se zgolj iz „človeškega usmiljenja“ nabira te denarje. Široko odprto srce so imeli torej slovenski prvaki za — Srbe in njih zaveznike. Mi imamo pa tudi na Avstrijskem družbo „Rdeči križ“, ki pomaga brez ozira na narodnost in vero vsem vojaškim ranjencem. Ta družba je odposlala takoj na Balkan svoje zdravnike in strežnice ter je srbskim, bulgarskim in črnogorskim kakor tudi turškim ranjencem pomoč prinesla. Avstrijski „Rdeči križ“ izdal je v ta namen doslej več kot 250.000 kron denarja, to pa pravzaprav za ranjence tistih držav, ki so naše nasprotnice. Avstrija je dobila od Srbije le psolve, sovraštvo, grožnje, napade, — mi pa smo Srbom pošiljali zdravnike in strežnice in smo zanje izdali 1/4 milijona kron... Ako so Srbi in Bulgari res „bratje“ Slovencev, potem bi morali slovenski prvaki vendar v prvi vrsti nabirati za naš „Rdeči križ“ denarje. Pa glejte, — slovenski prvaki nimajo niti krajcarja za naš „Rdeči križ“, to pa le zaradi tega ne, ker je to društvo avstrijsko. Srbskim kraljemorilcem so zaupali slovenski voditelji med vboгим ljudstvom nabrane denarje, — avstrijskemu društvu pa ne!

— Pa to še ni vse! Vsled divje in prevzetne gonje Srbov morala je tudi Avstro-Ogrska uresničiti ob mejah gotove vojaške priprave za vsak slučaj. Na tisoče vojakov in rezervistov avstrijskih stoji v težki službi ob srbski meji, že tedne sem in bogve kako dolgo še. Med njimi je tudi na tisoče slovenskih vojakov, ki morajo svojo cesarju priseženo avstrijsko dolžnost proti Srbom storiti. Za te vrle naše obmejne vojake se je po vsej Avstriji nabiralo prispevke, da se jim olajša njih služba v mrzli zimi in veliki nevarnosti. Tisti slovenski voditelji pa, ki so imeli tako odprte roke za srbske in bulgarske vojake, nimajo niti krajcarja za avstrijske obmejne soldate... Tem dejstvom pač ni treba mnogo besed pristaviti. Slovenski prvaki sovražijo pač vse, kar je avstrijskega, — pa čeprav skrivajo to veleizdajalsko sovraštvo z gladkimi besedami!

Prošnja za novo bolnišnico pri Zalcu v Savinski dolini.

Provincialat usmiljenih bratov v Gradcu se je meseca decembra p. l. s pismeno prošnjo obrnil na slavne okrajne zastepe, občinske urade in denarne zavode po Sp. Stajerskem v svrhu podpore za nameravano bolnišnico pri Zalcu.

Danes se z isto prošnjo obrača od tega p. n. prebivalstva, da radodarno podpira naš blag namen, zakaj le pod tem pogojem se začne prepotrebni zavod graditi v l. 1913, če je podpora zagotovljena.

Več občin je že obljubilo podpore po 1000 K, istotako nekateri okrajni zastopi in denarni zavodi, za kar jim izreka Provincialat že sedaj iskreno zahvalo. Ker od c. kr. namestije v Gradcu pooblaščen nabiralec ne more šest glavarstev obhoditi v par mesecih v svrhu pobiranja pri posameznikih, izdale so se po nekaterih občinah nabiralne pole, da gg župani z občinskimi odborniki pobirajo vsak po svoji občini.

Nabiralne pole se naj blagovolijo do konca februarja poslati na Provincialat usmiljenih bratov v Gradcu. Ker bi se za nameravano bolnišnico rabilo okroglih 500.000 K je jasno, da se bo zamogel človekoljubni namen doseči le združenimi močmi.

Gradec, dne 26. decembra 1912.

Provincialat usmiljenih bratov.

Politični pregled.

Državni zbor v preteklem letu 1912.

V preteklem letu je naša državna zbornica vkljub raznim zaprekam mnogo storila, čeprav bi še veliko več dela lahko izvršila. Zborovala je od 5. marca do 2. julija in od 22. oktobra do 28. decembra. Skoraj pol leta so imeli poslanci torej počitnice, pri čemur pa so seveda ravno tako svojo plačo vlekli. O važnejših postavah, ki jih je zbornica sprejela, naj omenimo sledeče: 1. Zvišanje licenčne pristojbine pri uvozu tobaka. — 2. Izplačevanje mezde vsakih 14 dni pri rudarjih. — 3. Olajšave pri zavarovanju zoper nezgode (delavcem v delavnicah pri stavbenih obrtnih ni treba biti zavarovanim). — 4. Olajšave gledé pristojbin pri gospodarskih in kmetijskim namenom službečih zadrugah. — 5. Odprava kazni pri prelomu pogodbe (tako da zamore delavec brez odpovedi delo zapustiti, brez da bi se ga moglo sodnijsko zasledovati). — 6. Dolžnost obrtnikov, svoje delavnice mo-

derno urediti, ako si drži pomočnike in učence. — 7. Zvišanje plač poštenih služabencev, katerih je 37.000, za skupaj 3 milijone kron. — 8. Preureditev kazensko-procesnega reda (preiskovalni zapor se vračuna odslej v kazenski zapor). — 9. Varstvo znamenja in imena „Rdeči križ“. — 10. Sprememba postavbe glede potrebnih stez (tudi k vsakemu gozdnemu zemljišču mora biti prosta pot). — 11. Nova vojna predloga, po kateri se je zvišalo število rekrutov od 103.000 mož za armado, 20.000 za deželno brambo in 12.500 za honved na 159.000 za armado, 26.700 za deželno brambo ter 25.000 za honved. Mirovno stanje armade se je toraj zvišalo od 293.800 na 344.000 mož. Pri peš-vojakih se je (razven podčastnikov) vpeljalo obenem 2 letno vojaško službo; nadomestno rezervo se izvežba v 10 tednih; orožne vaje pa se določijo na 4 tedne. — 12. Novi vojaško-procesni red, po katerem se sme tudi advokate kot zagovornike k vojaški sodnji poklicati. — 13. Razširjenje dolžnosti zavarovanja zoper nezgode na obrate mornarstva in morskoga ribištva. — 14. Izvršitev regulacije Donave (skupni troški 49 milijonov). — 15. Podpora parniške družbe na Donavi do l. 1936 (z letnimi 1.300.000 K), za kar mora ta imeti nujno vožajo med Dunajem in Linzom. — 16. Uresničenje inženirskih zbornic. — 17. Odprava male loterije in vpeljave razredne loterije. — 18. Plačilo podpor-nih svot za družine mobiliziranih. — 19. Dvig-anje rekrutov za 1913. — 20. Izročitev kon-jnov in vozov za slučaj vojne. — 21. Postava za slučaj vojne, po kateri se sme poklicati vse moške prebivalce od 17. do 50. leta v službo. — 22. Zvišanje plač državnih uradnikov in usluž-bencev ter določitev 35 letne službene dobe. — 23. Dovolitev 17 milijonov kron za izboljšanje plač državnih uslužbencev in železniških delav-cov. — 24. Oprostitev od mesnega davka pri nujnem klanju. — 25. Predloga družstvena postave (politična društva smejo odslej tudi po-družnice imeti in 21 letne osebe ter tudi žens-ke sprejemati). — To je torej poglavitno delo v našem državnem zboru. Vostalem so velecenjeni gospodje poslanci večinoma prazno slamo mlatili.

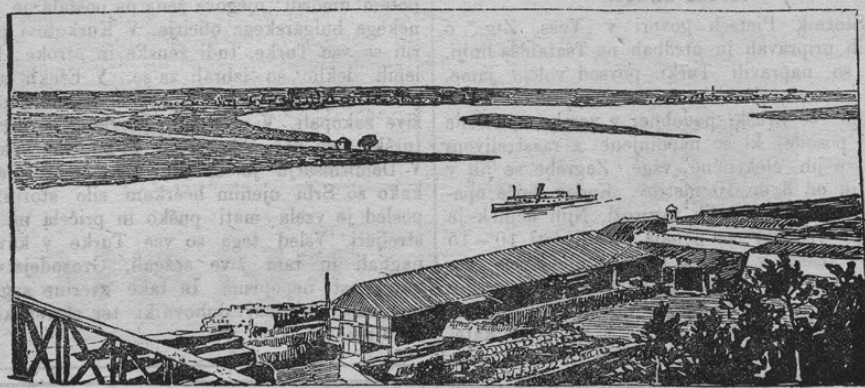
„Mali finančni načrt“ se bode zdaj v državni zbornici razpravljaval. S tem se hoče troške službene pragmatike kriti. Ta „mali finančni načrt“ obsega: 1. Zvišanje osebno-dohodninskega davka. — 2. Zvišanje davka na žganje. — 3. Davek na tantieme. — 4. Davek na dividende. — 5. Davek za totalizirje. — Vsa naše državna modrost obstoji pač iz večnega zvišanja davkov! Sicer bi pa tokrat zvišanje večidel velike kapitaliste zadelo; zato ti odušurki kapitalistični listi že vpijejo. In vendar je razdelitev davkov pri nas jako krivična. Evo dokaz: Kapitalist, ki ima 450.000 K gotovega premoženja, dobiva od njega 18.000 K obresti; plačuje pa za to premoženje le 506 K davka. Ravno toliko plačuje državni uradnik davka, kateri ima 12.000 K letne plače. Kmet pa, ki ima 50 orolov zemlje v vrednosti 40.000 K, dobi od tega posestva k večjem 3000 K dohodka; vendar pa mora za to posestvo plačati 520 K davka. Tudi obrtniki plačujejo previsoke davke!

Konji in vojna. Avstro ogrska armada ima skupno okroglo 61.000 konjev za jahati in 7300 za voziti ter nositi. Ker se v času miru vseh teh živali vedno ne rabi, oddaja se jih posestnikom v rabo; ti morajo pa konje v redu držati, jih vsako leto na ogled in na „orožno vajo“ postaviti ter v slučaju vojne tekom 24 ur dotičnemu regimentu odposlati. Vsako leto nakupi vojna uprava okroglo 14000 novih konjev. Pri mobilizaciji bi bilo v najkrajšem času skoraj 190.000 konjev na razpolago. V najhujšem slučaju mora seveda vsak lastnik konjev iste vojni na razpolago dati. Na Avstro-Ogrskem se šteje okroglo 4.200.000 konjev, od katerih jih je 600.000 za vojaško službo primernih. Ogrska ima 2.300.000 konjev, Avstrija 1.600.000, Bozna in Hercegovina pa 300.000 konjev.

O pivu. V preteklem letu se je spilo v Avstriji več kot 22 1/2 milijonov hektolitrov pive. Veliki trebuh torej pri nas ne bodejo izumrli.

Avstrijsko premoženje. Avstrija šteje 28.321.088 prebivalcev. Od teh mora plačati 1.304.755 oseb osebno-dohodninski davek; ti imajo torej več kot 1200 K letnih dohodkov.

Belgrad.

Današnja slika nam kaže izliv Save v Donavo, ki se zgodi pri srbski prestolici v Belgradu. Potografija je narejena iz srbske strani, torej iz Belgrada. Sava se združuje tukaj z mogočno Donavo, ko je skupaj 712 kilometrov široka. V levem spodnjem kotu naše slike

vidimo še del od Belgrada v avstrijsko trdnjavo Semlin vodečega železnega mostu. Zgoraj v sredini pa je videti mesto Semlin v ozadiju. V ospredju na desni strani se vidi zidovje belgradske trdnjave, spodaj v sredini pa belgradski kolodvor za blago.

Od teh zopet je 37 oseb, ki imajo več kot 1 milijon kron letnih dohodkov; 1483 oseb pa imajo več kot 100.000 kron letnih dohodkov. Kako se ostalim godi, je pa itak znano . . .

Odstopil je ogrski poljedelski minister grof Bela Serenyi, češ da se njegovi kmetijski nazori ne strinjajo več z mnenjem skupne vlade, ki hoče vstvariti „prijateljsko razmerje“ z balkanskimi narodi na troške avstro-ogrskih kmetov.

Čehi za Balkan. Za Srbe, Bulgare in Črnogorce so nabrali avstrijski Čehi v času vojne več kot 800.000 kron in blaga za več kot 270.000 kron vrednosti. To je pač jako veliko. Za avstrijske obmejne vojaške in za avstrijski „Rdeči križ“ pa niso imeli Čehi niti enega vinarja . . . Tu se pač natanko vidi, kam pes taco moli . . .

Razpustila je oblast češko-narodno društvo „Barak“ v Kralju. Gradbeni zaradi izgrediv proti vojaštvu in veleizdajalskih činov.

Ljudsko štetje na Rumunskem je imelo tale uspeh: Rumunska šteje 7½ milijonev prebivalcev, to je za 1 milijon več kakor l. 1899. Glavno mesto Bukarest šteje 350.000 oseb. Rumunska je torej razven Turčije največja balkanska država.

Premoženje papeža se da le ceniti, kajti natančne seznamke se drži tajno. Po listu „Italia“ znaša papežev premoženje okroglo 2120 milijonev lir, tako da ima papež vsak dan okroglo 411 milijonev lir dohodka. Da papežu pri takih razmerah ni treba „na slami ležati“, kakor lažejo to odušaki klerikalni listi, nam bode pač vsakdo lahko veroval!

Popolno zaupanje

pridobile so si

Zvezda

Križcom

MAGGI

jeve

kočke

(gotova goveja juha)

MAGGI

po 5 vinarjev

pri vseh gospodinjah.

Ime MAGGI jamči za

takojšnjo pripravo

in izvrstno kakovost.

Dopisi.

Št. Vid pri Ptuj. Občine Vareja, Dravce, Jurovec, Pobrež in Lancaves, ki so vsolane v okrožje ljudske šole Št. Vid, stavile so na krajni šolski svet prošnjo, da naj ta nato deluje, da se bode v šoli več oziralo na poduk v nemškem jeziku, tako da ne bode več treba deco pri 6 razredni domači šoli še v Ptuj ali na Breg pošiljati. Krajni šolski svet v Št. Vidu imel je dne 12. t. m. svojo sejo, na kateri se je s to prošnjo pečal. Sklenilo se je ednoglasno (tudi g. katehet je zato glasoval), da se prosi c. kr. deželni šolski svet za povišanje poduka v nemškem jeziku, to pa z uresničenjem novega načrta poduka. V 2. in 3. razredu naj se prične z podučevanjem nemščine, v 5. in 6. razredu pa naj se popolnoma nemško podučuje. Prebivalstvo omenjenih občin je nad tem prepotrebno sklepom jako veselo in močnem v krajnem šolskem svetu hvaležno. Čast tem možem! — Našemu poročilu o božični slavnosti pri gosp. Schosteritschu moramo še dostaviti, da sta bila tudi navzoča načelnik krajnega šolskega sveta g. Wedenig in občinski predstojnik iz Vारेje g. Zemljak. Le ostalo učiteljstvo smatralo je za nepotrebno, udeležiti se te veselice za vbogo šolsko mladino . . .

Sv. Barbara pri Vurbergu. Na 24. avgusta 1912 je zbolel na naglem 78 let stari posestnik J. P. v Jablancah, fare sv. Barbare pri Vurbergu, in ko se bolezen drugi dan shujša,

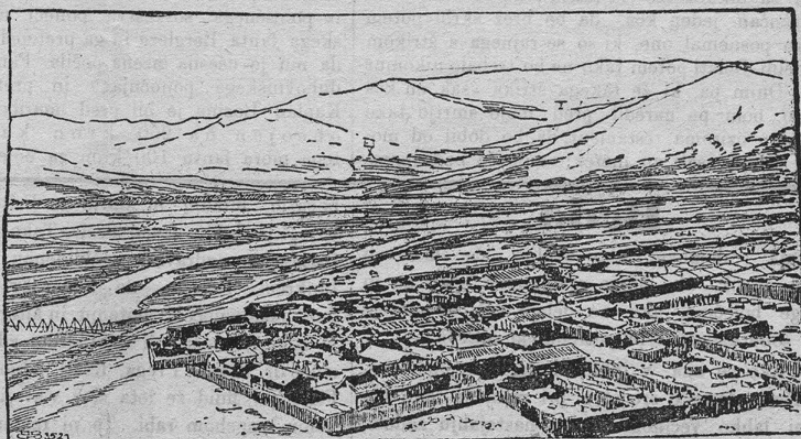
prosi bolnik, da bi mu poslali po duhovnika, da bi še sprejel sv. sakramente, ker se je čutil, da bo moral umreti. Njegov sosed J. Š. grě še tisti popoldan na pot k sv. Barbari, (bilo je ravno v nedeljo) in prosi g. župnika, da bi šli hitro kak je mogoče P. s sv. sakramenti spreviditi in za zadnjo pot pripravili, ker je nevarno zbolel in že težko govori. Komaj je Š. to prošnjo enega umirajočega izgovoril, razsrdil se je gosp. župnik grozno in je vrešal in vpil nad Š. iz vsega grla, zakaj ni predpoldnom prišel, ker popoldan on takih potov ne opravlja itd. In ko je Š. ves prestrašen za to nepričakovano zmerjanje še le prosil, ker bolezen napreduje uro za uro hujše in želja umirajočega se ne bo mogla več spolnit, je zavrešal župnik med drugim zmerjanjem ves srdit: „Ste pač sami osli!“ S tem zmerjanjem je bil Š. od gosp. župnika odpravljen in ni vedel, ali bo prišel na spoved ali ne. Ko je Š. domu prišel, bil je ves prestrašen od tega, kar je doživel in je rekel, da v njegovem življenju ga nikdo več ne bo pripravil, da bi on kedaj več za kakega bolnika po dubovna šel, še za svojo ženo ne . . . Kmalopotem pa pride gosp. župnik spremljan od mežnarja in enega velikega črnega psa s sv. Rešnim telesom, pes naprej, v sobo bolnika, ter se pri vratih vsede. Ko gosp. župnik bolnika s sv. sakramenti sprevidi, zapusti hišo in se ne zmeni za zahvalo, katera se mu je izrekala za to pot. Na 28. avgusta pa je P. umrl in se je naročilo na 30. avgusta ob 8. uri v jutro pogreb in mrtvaška opravila z eno črno sv. mašo. Ker je pa do cerkve sv. Barbare skoro eno uro daleč in je takrat bila tudi huda pot, so prišli pogrebci z umrlim P. en četrt ure poznej k cerkvi. Gosp. župnik pa ni mogel dočakat, temuč je mrtvaška opravila brez mrtvega P. in žlahte, kakor je navada, opravil in k zadnjem delu sv. maše prilazijo pogrebci. Pri dokončanem pogrebu pa je šel sin tega rajnega P. z imenom Franc P. na prošnjo njegove mame Katarina P. z njo v farovž vprašat za račun pogrebnih stroškov. Kak je Franc P., komaj od groba svojega očeta stopil v sobo župnika, zagromi ta nad njim z ogromnim glasom: „Veste vi, ta je še ni bil pri meni oglašen in ko bi jaz to pred vedel, jaz bi ga ne bil šel spovedat, in jaz vam povem, ko bi jaz šel popred v knjige gledat, da tukaj ni oglašen, bi ga ne bil šel spovedat in bi ne bil nikomur odgovoren zato. Tudi mrtvaška opravila ste zamudili, pa zato mi ni nič mar.“ Pa za račun in plačilo mu je pač mar. Kak težko so te besede tega dušnega pastirja sina umrlega P. v tistem trenutku zadele, ko je komaj še od groba svojega očeta se vračal, si lahko vsak bralec sam misli. Na tiste tolažilne besede tega dušnega pastirja odgovori sin: „Moj oče so bili že stari mož in so si šele pred ne dolгим časom kupili to posestvo v tej fari in gotovo niso vedli, da bi se morali tukaj oglasiti, da stanujejo v tej fari; so pač stari ljudje, ki si ne vejo pomagati; jaz pa ne stanujem pri njih.“ Nato zavpije župnik:

„Tisto tak vem, da vi tam ne stanujete, vas jaz tak ne poznam.“ — Gosp. župniku tem potom priporočamo, da naj si priuči boljših manir. Kajti ljudje niso osli in ne zahtevajo od njega ničesar zastonj!

Pohorje pri Hočah. Bržčas je torej današnje postopanje hoškega župana izpolnitev Baznikovega testamenta. Hoški rihtar Vernik namreč razpošilja pisma Pohorskim volilcem in jih sladko vabi v razgovor k sebi doli v dolinico, v svojo toplo hišico. In tukaj lepo zabrenka vse svoje „Bazniško“ štimane strunice, da bi Pohorci ja volili „kristjansko“ misleče in ne „brezverske“ može. „Štajerc“, slutiš, kam pes taco moli? Kaj pa, da! — Torej glej, „prekristjanski“ gospod župan Tonek v dolinski Hoči, zastonj je tvoje delo, zastonj so vse sladke besedice, zastonj vse zanjke, mi Pohorci bomo vsehli volili, kakor nam kaže, kakor mi sami vemo, da je za nas potrebno in najboljši. Nikar se ne hlinite in šopirite s prevelikim „kristjanstvom in verstvom“, mi njega globokost prav dobro poznamo. Mi sami pa smo pravi in pošteni „kristjani“, mi verujemo v našo vero, mi prihajamo k službam božjim. In naše kristjanstvo in naša vera je odkritosrčna, izvira iz čistega srca, in se s političnimi nagibi nikakor ne da strinjati. Nič ne govorite torej Vi o kristjanstvu in veri, Vi ki ga nikdar nimate v srci in ga nikdar niste imeli. — Gosp. župan Anton Vernik iz Hoč, ne gre se vam in vašim pristašem za vero, — ne, ne, mi Pohorci predobro vemo, da mora pri vas v političnih zadevah „vera in kristjanstvo“ na bojišče in s tem žalostnim sredstvom se vsikdar dosti gimpelnov polovi. Pa mi Pohorci imamo fini zrak planinski, fino vodo planinsko, ter zdrave možganice. Le kakšnih treh trmoglavcev bo v celi naši veliki in razširjeni občini Pohorje, in tem ste možgane in srca poparali vi, vi „čezverci“ iz zadahle vaše doline. Nič se ne brigajte za naše volitve, g. Vernik s svojim štabom, mi Pohorci se tudi za vaše volitve nikdar brigali nismo. Brigajte se raje za vaše hoške razmere, kar bo bolj zdravo in prijetno za vse ove uboge dušice, ki morajo po hoških cestah do kolenah po blatu gaziti. Dosti smrdi po hoških razmerah, tja porinite svoj nos, s svojih dolžnosti kot župan se držite, nas Pohorce in naše občinske volitve pa pustite čisto pri miru! Pohorski volilci.

Pohorje pri Hočah. V kratkem se vršijo pri nas znova občinske volitve. Nam Pohorcem je ta stvar čisto naravna, ker je postavni čas sedaj dotekel in nas volitve popolnoma nič ne razburjajo ali vznemirijo. Zato se nam pa kaj čudno in smešno zdi, da se drugi ljudje iz drugih občin, katere Pohorska občina popolnoma nič, no pa že desetkrat čisto in čisto nič ne briga, za naše volitve neznanosko interesirajo in sicer s tako strastjo, kakor ko bi od izida teh volitev njih posmrtno zveličanje bilo odvisno. Čudni voleki! Srečni smo, zelo srečni, ker imamo našim volitvam močnega in imenitnega pokrovitelja iz tujih krajev, in ta nihče drugi

Mongolska.

Die Mongolei-Hauptstadt Urga

Kakor znano, je Rusija zdaj v veliki nevarnosti, da se zaplete v vojno s Kitajsko. Gre se za mongolsko pokrajino. Mongolska plemena hočejo namreč neodvisna postati. Glavno mesto Mongolske je Urga, kate-rega sliko prinašamo. Urga leži ob reki Tola in na cesti v glavno kitajsko mesto Peking. Skupaj šteje okroglo 25.000 prebivalcev. A mesto ima velikanski ptujski promet. Zlasti buddhistični romarji se tam zbirajo. Tako pride vsacega julija meseca do 100.000 ljudi v Urgo, na septem-

skem sejmu pa do 200.000 oseb. Leta 1871 so Rusi to mesto zasedli in od tega časa ima tu ruski konzul svoj sedež. Urga je danes tudi sedež najvišjega mongolskega duhovnika.

Nahirajte nove naročnike!